

Пřídavná jména přivlastňovací

Пád	mužský rod	ženský rod	střední rod	množné číslo
1.	МАМИН	МАМИНА	МАМИНО	МАМИНЫ
2.	МАМИНА	МАМИНОЙ	МАМИНА	МАМИНЫХ
3.	МАМИНОГО МАМИНУ МАМИНОМУ	МАМИНОЙ	МАМИНОГО МАМИНУ МАМИНОМУ	МАМИНЫМ
4.	МАМИН МАМИНА (-ОГО)	МАМИНУ	МАМИНУ	МАМИНЫ МАМИНЫХ
6.	(О) МАМИНОМ	(О) МАМИНОЙ	(О) МАМИНОМ	(О) МАМИНЫХ
7.	МАМИНЫМ	МАМИНОЙ	МАМИНЫМ	МАМИНЫМИ

Рoznámky:

- Podle tohoto vzoru se skloňují též přídavná jména přivlastňovací na **-ов (-ев)**: отцов, зятев, kterých se používá zřídka.
- Přídavná jména na **-ин** mají ve 2. a 3. pádě jedn. čísla m. a stř. rodu dvojí koncovku. Tvary *маминоного, маминому* jsou běžnější.
- Příponami **-ин, -ина, -ино** se tvoří přivlastňovací přídavná jména od podstatných jmen na **-а (-я)** bez rozdílu rodu: *Маша — Машин, Миша — Мишин, Петя — Петин, дядя — дядин*.
- V ruštině jsou přídavná jména přivlastňovací méně užívaná než v češtině: otcův dům — дом отца, ředitelova pracovna — кабинет директора, Petrovo pero — перо Петра apod.

Jmenné (krátké, neurčité) tvary přídavných jmen

Jmenné tvary se mohou tvořit od přídavných jmen jakostních a používá se jich pouze v přísudku: *Статья интересна. — Чlánek je zajímavý.*

Tvoří se odtržením koncovky od složených tvarů a připojením koncovky **-а (-я)** pro ženský rod, **-о (-е)** pro střední rod a **-ы (-и)** pro množné číslo.

Jmenné tvary

kmen + koncovka	mužský rod	ženský rod	střední rod	množné číslo
нов-ый	нов	нова	ново	новы
син-ий	синь	синя	сине	сини
могуч-ий	могуч	могуча	могуче	могучи

Пřízvuk dvouslabičných přídavných jmen je většinou pohyblivý, v ženském rodě přechází na koncovku: *нов, -а, -о, -ы*; podobně *вреден, мил, нужен, силен, скромн, трудн, умён, чист, ясен, дешев, молод, развит* aj. U některých přídavných jmen přechází přízvuk na koncovku ve všech tvarech (kromě m. r.): *хорош, -а, -о, -и*, podobně: *болен, велик, лёгок, свеж* aj.

Типы призывку

мужской род	женский род	средний род	множественное число
богат	богата	богато	богаты
нов	нова	ново	новы
хорош	хороша	хорошо	хороши

Нěkdy призывок kolísá: добр, -а, -о, добры, высок, -а, высоко, высоки; нужен, -а, -о, нужны ај.

Končí-li kmen na několik souhlásek, vkládá se zpravidla **vkladné -о-** (před к): крепкий — крепок, близкий — близок, тонкий — тонок, nebo **-е-** (po měkké souhlásce, po šerlavé a před н): бойкий — боек, горький — горек, прочный — прочен, бедный — беден, скромный — скромн, длинный — длинн. Od dostojný je krátký tvar достоин, -йна, -йно, -йны.

Krátké tvary se používají v **přísudku**, а to

- a) jestliže jde o vyjádření dočasného příznaku: Отец болен (нынi) na rozdíl od věty Отец больной (stále);
- b) jestliže na přidavém jménu závisí další větný člen: Урал богат ископаемыми;
- c) jestliže přísudek stojí před podmětem: Высок уровень развития промышленности;
- d) je-li podmětem zájmeno всё, это; Это известно; Всё понятно;
- e) ve spojení s příslovci как, так: Как он интересен; Она так мила. (S **какой** а **такой** se pojí složený tvar: Какой он интересный; Она такая милая);
- f) při vykání: Вы очень любезны; Вы были больны?
- g) po rozkazovacím způsobu slovesa **быть**: Будь здоров; Будь счастлив; Будьте внимательны!
- h) pro označení nadměrné míry vlastnosti: Пальто широко; Отец стар.

Některá přidavná jména se používají převážně v přísudku ve specifikovaném významu а mají zde **pouze krátký tvar**:

- нужен, -а, -о, -ы, (potřebuji): Нам нужен новый завод;
- должен, -а, -о, -ы, (musím): Мы должны хорошо работать;
- намерен, -а, -о, -ы (hodlám): Я намерен поговорить с ним;
- готов, -а, -о, -ы (jsem připraven): Мы готовы решить эту проблему;
- обязан, -а, -о, -ы (musím): Вы обязаны нам помочь;
- способен, -а, -о, -ы (jsem schopen): Он способен это сделать;
- виден, -а, -о, -ы (je vidět): Уже виден их завод,
- слышен, -а, -о, -ы (je slyšet): Слышен звонок. Отсюда хорошо видно и слышно;
- жив, -а, -о, -ы (být naživu): Его родители живы.

Překlad českého rád

Ruské **рад, -а, -о, -ы** (pouze jmenný tvar) se může pojit pouze s vedlejší větou, s infinitivem nebo s 3. pádem.

Я рад	– что вы приехали.	— Jsem rád, že jste přijel.
	– вас видеть.	— Jsem rád, že vás vidím.
	– вашему успеху.	— Mám radost z vašeho úspěchu.

Na rozdíl od češtiny se ruské паd nepojí s určitým tvarem slovesným. Českému rád odpovídají v ruštině i jiné ekvivalenty:

+ sloveso nedokonavé v infinitivu — я люблю (читать, ходить в кино, купаться)
рад

+ sloveso dokonavé v určitém tvaru — я с удовольствием (прочитаю, напишу)
 я охотно (вам помогу, приду)

рад bych, **ради** bychom — мы хотели бы (получить от вас проспекты)

радěji — лучше (останусь дома)

— я предпочитаю (ездить на машине)

неjрадěji — я больше всего (люблю заниматься компьютером, хотел бы с тобой посоветоваться)

Stupňování přídavných jmen

Jakostní přídavná jména je možno stupňovat. Tvary 2. a 3. stupně jsou jednoduché nebo opisné.

Druhý stupeň přídavných jmen

Tvar	Způsob tvoření	Příklady
jednoduchý	kmén + ee (-ей)	красивее (красивей)
	kmén + e	легче, тише
сložený	более + základní tvar менее + základní tvar	более красивый (-ая, -ое, -ые) менее красивый (-ая, -ое, -ые)

Рознámky:

1. Příponou **-ee (-ей)** se tvoří 2. stupeň od přídavných jmen, která nemění kmenovou souhlásku: быстрее, длиннее, крупнее, сильнее, теплее, труднее.

Рízвук u dvouslabičných slov přechází na příponu: новый — новее, умный — умнее. Přípona -ей je hovorovější.

2. Při tvoření 2. stupně příponou **-e** dochází ke změně kmenové souhlásky:

к — ч: крепкий — крепче, мягкий — мягче, громкий — громче, мелкий — мельче;

г — ж: дорогой — дороже, строгий — строже;

х — ш: тихий — тише, сухой — суше, глухой — глуше;

д — ж: твёрдый — твёрже, молодой — моложе;

т — ч: богатый — богаче, крутой — круче, ale: жёлтый — желтее, знаменитый — знаменитее a jiná na **-итый, -истый**;

ст — щ: простой — проще, чистый — чище, толстый — толще, частый — чаще;